

Załącznik
do uchwały Nr XXXI/285/2014
Rady Gminy Pokój
z dnia 24 marca 2014 r.

STRATEGIA
Gminy Pokój
w sferze polityki senioralnej
na lata 2014-2020

SPIS TREŚCI:

	strona
<i>WYZWANIA</i>	2
<i>WIZJA</i>	4
<i>ZASADY</i>	4
<i>FILARY I FUNDAMENT</i>	5
<i>ANALIZA SWOT</i>	7
<i>WDRAŻANIE</i>	9
<i>SYSTEM ZARZĄDZANIA STRATEGIĄ</i>	16

WYZWANIA

W Polsce od kilkunastu lat obserwowany jest proces zmiany struktury demograficznej, którego cechą jest rosnący udział osób starszych w populacji ogółem. Na koniec 2012 r. liczba ludności Polski wynosiła 38,5 mln osób. W 2012 r. odnotowano ujemny przyrost rzeczywisty ludności, tempo ubytku ludności wyniosło 0,01%, co oznacza, że na każde 10 tys. mieszkańców Polski ubyla 1 osoba. W podziale na ekonomiczne grupy ludności (0–17, 18–59/64, 60+/65+) populacja w wieku przedprodukcyjnym stanowiła 18,3%, produkcyjnym – 63,9%, poprodukcyjnym – 17,8%. Zgodnie z prognozami demograficznymi wzrost procentowy w tej grupie będzie miał charakter stały.

Jednocześnie, na skutek poprawy warunków życia wydłuża się średnia długość życia Polaków¹, która dla mężczyzn urodzonych w 2012 r. wynosiła 72,7 lat, a dla kobiet – 81,0 lat. W ciągu 12 lat, od 2000 r., przeciętne dalsze trwanie życia mężczyzn wzrosło o 3 lata, zarówno dla mężczyzn, jak i dla kobiet. Według prognozy demograficznej Głównego Urzędu Statystycznego (GUS) w latach 2012–2035 przeciętne trwanie życia wzrośnie odpowiednio o 4,4 lat dla mężczyzn oraz o prawie 3 lata dla kobiet. Wydłużająca się przeciętna długość życia sprawia, że w perspektywie najbliższych dwudziestu kilku lat nastąpi gwałtowny proces starzenia się ludności. Tempo starzenia się społeczeństwa obrazuje mediana wieku², która w 2012 r. dla ogółu populacji Polski wynosiła 38,7 lat, a w 2035 r., według prognozy GUS, może wynieść 47,9 lat (w ciągu 25 lat wzrost o 26%).

Wraz ze zmieniającą się strukturą populacji Polski zmieni się również struktura osób w wieku poprodukcyjnym. Do 2035 r., w porównaniu z 2010 r., wzrośnie udział osób w przedziałach wieku 60/65–74, 75–79, 80–84, 85–89, 90+, a największą dynamikę wzrostu zaobserwować będzie można wśród osób będących w wieku 90+ (ok. 2,5-krotny wzrost), 85–89 (2-krotny wzrost). Liczba osób w wieku 75+ wyniesie ok. 4,5 mln w 2035 r. (w 2010 r. ta liczba wynosiła 2,4 mln).

Istotną konsekwencją demograficznego starzenia się społeczeństwa jest coraz częstsze samotne zamieszkiwanie osób starszych – tzw. singularyzacja starości. W przyszłości wzrost liczby jednoosobowych gospodarstw domowych będzie się utrzymywał. Według prognoz GUS, w 2030 r. ogółem 53,3% gospodarstw jednoosobowych będzie prowadzonych przez osoby w wieku co najmniej 65 lat, w tym 17,3% przez osoby w wieku 80 lat i więcej. W liczbach bezwzględnych jednoosobowych gospodarstw domowych prowadzonych przez osoby w wieku 65 lat i więcej będzie 2740 tys., w tym 887 tys. gospodarstw, w których pozostawać będą samotnie osoby w wieku 80 lat i więcej. Należy podkreślić, iż znacznie częściej w jednoosobowych gospodarstwach pozostają kobiety.³ Przedstawione zjawiska o charakterze demograficznym, w tym zmiany struktury wieku populacji, powodują, iż Polska stoi przed wyzwaniami w obszarze aktywności społecznej osób starszych.

Zmieniająca się sytuacja demograficzna stawia przed krajami Unii Europejskiej, również przed Polską, wyzwania związane z planowaniem i kształtowaniem polityki na rzecz aktywnego i zdrowego starzenia się. Narzędziem służącym realizacji tego zadania może być Wskaźnik Aktywnego Starzenia się (*Active Ageing Index – AAI*), wyznaczony przez Komisję Europejską w ramach Europejskiego Roku Aktywności Osób Starszych i Solidarności Międzypokoleniowej 2012. Wskaźnik ten identyfikuje potencjał osób starszych w obszarze zatrudnienia, życia społecznego, samodzielnej egzystencji oraz możliwości aktywnego starzenia się.

¹ Stan i struktura ludności oraz ruch naturalny w przekroju terytorialnym, GUS, Warszawa 2013 r.

² Parametr wyznaczający granicę wieku, którą połowa ludności już przekroczyła, a druga połowa jeszcze nie osiągnęła.

³ P. Błędowski, *Starzenie się jako problem społeczny. Perspektywy demograficznego starzenia się ludności Polski do roku 2035* w: P. Błędowski, M. Mossakowska, A. Więcek (red.), *Aspekty medyczne, psychologiczne, socjologiczne i ekonomiczne starzenia się ludzi w Polsce (PolSenior)*, Termedia, Wydawnictwa Medyczne, Poznań 2012 r.

Wskaźnik Aktywnego Starzenia się (AAI)⁴ jest wskaźnikiem złożonym z 22 indywidualnych wskaźników.

Zakres przedmiotowy wskaźnika:

1. Zatrudnienie
2. Partycypacja społeczna
3. Niezależne, zdrowe i bezpieczne życie
4. Warunki aktywnego starzenia się.

Dla Polski wskaźnik ten wynosi 27,3 przy założeniu, że 100 opisuje sytuację idealną, tzn. 100-procentową realizację zadań wszystkich obszarów oraz 100-procentową partycypację osób starszych we wszystkich obszarach. W rankingu ogólnym krajów UE Polska zajmuje 27 – ostatnie miejsce⁵. W ramach obszarów Polska zajęła odpowiednio miejsce 24. w obszarze zatrudnienia, miejsce 27. w obszarze partycypacji społecznej, miejsce 21. w obszarze samodzielnej egzystencji oraz miejsce 22. w obszarze możliwości aktywnego starzenia się.

Tabela 1. Struktura demograficzna ludności gminy Pokój . Stan na 31.12.2013 r.

Wiek	Mężczyzn	Kobiet	Ogółem
0 - 2	73	54	127
3	36	45	81
4 - 5	54	50	104
6	30	22	52
7	37	19	56
8 - 12	113	117	230
13 - 15	80	73	153
16 - 17	59	67	126
18	28	51	79
19 - 65	1855	-	1855
19 - 60	-	1682	1682
> 65	226	-	226
> 60	-	514	514
Ogółem	2591	2694	5285

Tabela nr 2. Struktura demograficzna ludności w wieku 60+. Stan na 31.12.2013 r.

roczniki	kobiety	mężczyźni	Razem
01-01-1945 – 31-12-1954 (60-69)	275	275	550
01-01-1935 – 31-12-1944 (70-79)	182	114	296
01-01-1925 – 31-12-1934 (80-89)	47	98	145
do – 31-12-1924 (90+)	4	22	26
RAZEM:	508	509	1017

Z analizy danych w tabelach wynika, że ludność w wieku 60+ stanowi 19,24% ogółu ludności.

Strategia Gminy Pokój w sferze polityki senioralnej na lata 2014-2020 definiuje długookresowe wyzwania rozwojowe, przed którymi stajemy. Jest próbą odpowiedzi na pytania dokąd zmierzamy i co chcemy osiągnąć, mając określony bagaż doświadczeń i dysponując konkretnymi możliwościami. Strategia jest wspólnym narzędziem komunikacji

⁴Wskaźnik dotyczy osób powyżej 55. roku życia.

⁵Ranking nie uwzględniał Chorwacji.

władz samorządowych gminy z mieszkańcami. Odpowiada na nasze oczekiwania, informuje o kierunkach rozwoju, pomaga w budowaniu społecznej świadomości. Strategia rozwoju służy także starannemu programowaniu przedsięwzięć, dzięki czemu ich przygotowanie i realizacja podporządkowane będą zasadzie maksymalizacji korzyści wspólnoty. Jest też próbą całościowego opisu różnorodnych działań wywołujących pozytywne przemiany, których nasza Gmina wymaga i oczekuje.

Najważniejsze wyzwania stojące dziś przed Gminą Pokój w sferze polityki senioralnej:

- 1. Zapewnienie Seniorom usług zdrowotnych i opiekuńczych, bytowych na wysokim poziomie;*
- 2. Integracja międzypokoleniowa;*
- 3. Uświadomienie Seniorom potrzeby aktywności w różnych sferach działalności życia człowieka.*

WIZJA

Gmina Pokój miejscem, w którym mieszkają i przebywają aktywni Seniorzy świadomie korzystający z osiągnięć techniki, spełniający się w różnych rolach społecznych i rodzinnych, o którego dba sieć kompetentnych i dobrze zorganizowanych placówek zdrowia, opieki, kultury.

Dynamika i jakość procesu wdrażania tej Strategii zadecyduje o skutecznej odpowiedzi na stawiane nam wyzwania. Pozwoli odwrócić niekorzystne tendencje i wykorzystać szanse płynące z otoczenia.

ZASADY

Działania gminy związane z realizacją Strategii podporządkowane będą następującym zasadom horyzontalnym, przenikającym całą strategię:

- **zrównoważonego rozwoju** – oznacza dążenie do poprawy jakości życia mieszkańców, trwałego rozwoju gospodarki oraz odpowiedzialnego korzystania z zasobów środowiska przy uwzględnieniu skutków ekonomicznych, społecznych i środowiskowych dla obecnych i przyszłych pokoleń;
- **inteligentnego rozwoju** – oznacza twórcze, kreatywne podejście do problemów, wdrażanie innowacyjnych rozwiązań organizacyjnych i technologicznych w działaniach Urzędu Gminy Pokój, jednostek organizacyjnych gminy Pokój oraz wykorzystywanie nowoczesnych technik przetwarzania danych przy realizacji usług publicznych;
- **pomocniczości** – polega na rozwiązywaniu lokalnych problemów u źródła. Oznacza delegowanie wykonania poszczególnych zadań lokalnym wspólnotom, organizacjom pozarządowym oraz przedsiębiorcom, jeśli są w stanie je zrealizować. Prowadzi do wsparcia tych dziedzin, w których instytucje niższego rzędu nie są w stanie poradzić sobie same.
- **skuteczności i gospodarności** – oznacza dążenie do maksymalizacji efektów działań przy minimalizacji nakładów. Gmina powinna stale poprawiać skuteczność, odpowiedzialnie gospodarując ograniczonymi zasobami. W ramach tych samych środków powinno osiągać lepsze rezultaty lub te same rezultaty wykorzystując mniejsze środki;
- **koncentracji działań** – polega na skupieniu działań na najważniejszych wyzwaniach w konkretnej przestrzeni Gminy. Wiąże się to z koniecznością dokonywania wyboru dotyczącego pierwszeństwa dla działań priorytetowych.

FILARY I FUNDAMENT

Strategia oparta jest na trzech filarach określających priorytetowe obszary działania i stabilnym fundamencie:

FILAR: ZDROWIE I OPIEKA

DOSTĘP DO USŁUG ZDROWIA I OPIEKI – poprawa jakości życia Seniorów dzięki pełnemu zapewnieniu usług zdrowotnych i opiekuńczych, propagowaniu sportu i rekreacji oraz zdrowego stylu życia.

FILAR: AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA

AKTYWNY SENIOR ŚWIADOMY SWEJ WARTOŚCI – wzrost poziomu kapitału społecznego i kulturowego dzięki wzmocnieniu aktywności mieszkańców i zwiększeniu poziomu partycypacji społecznej.

FILAR: BEZPIECZEŃSTWO SOCJALNE

PODSTAWA BYTOWANIA– poprawa jakości życia Seniorów poprzez udzielanie pomocy socjalnej.

FUNDAMENT

SENIORZY STANOWIĄ WARTOŚĆ DODANĄ– wprowadzenie nowych standardów usług publicznych, pełne wykorzystanie atutów gminy w zakresie pozyskiwania inwestorów na rzecz świadczenia usług dla Seniorów.

FILAR: Zdrowie i opieka

Cel strategiczny

Seniorzy świadomi swojego stanu zdrowia i dbający o nie

Cel strategiczny zostanie osiągnięty poprzez realizację celów operacyjnych:

1. Udział w badaniach profilaktycznych finansowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia.
2. Zapewnienie wysokiej jakości usług zdrowotnych realizowanych przez Podstawową Opiekę Zdrowotną w Pokoju.
3. Dostarczenie informacji w zakresie praw pacjenta i przysługujących świadczeń z Narodowego Funduszu Zdrowia.
4. Propagowanie ruchu, sportu, zdrowego odżywiania się i zdrowego stylu życia
5. Wdrożenie teleopieki.
6. Organizacja grup wsparcia dla opiekunów Seniorów.
7. Stwarzanie warunków do inwestycji w usługi zdrowotne, opiekuńcze, bytowe, rehabilitacyjne, uzdrowskowe na rzecz zaspokojenia potrzeb Seniorów, zamieszkałych w gminie i przybywających do gminy.
8. Stworzenie punktu wymiany informacji w zakresie popytu i podaży na usługi opiekuńcze i domowe na terenie gminy.
9. Promowanie w prasie lokalnej dobrych wzorców układania relacji w rodzinach wielopokoleniowych.

FILAR: Aktywność społeczna

Cel strategiczny:

Aktywizacja Seniorów poprzez włączenie ich w różną działalność na rzecz rozwoju gminy

Cel strategiczny realizowany będzie poprzez cele operacyjne:

1. stworzenie skutecznych mechanizmów otwartych na inicjatywy Seniorów, czyli stałego doskonalenia i poszerzania oferty programowej jednostek organizacyjnych gminy: Szkoły Podstawowej z Oddziałem Przedszkolnym w Domaradzu, Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Pokoju, Zespołu Szkół Gimnazjalnych w Pokoju, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pokoju, jednostek kultury: Gminnej Publicznej Biblioteki w Pokoju, Gminnego Ośrodka Kultury Sportu i Rekreacji w Pokoju, realizowanej we współpracy z organizacjami pozarządowymi: kołem Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Pokoju, kołem Związku Kombatantów i Byłych Więźniów Politycznych RP w Pokoju Ochotniczą Strażą Pożarną w Pokoju, Ochotniczą Strażą Pożarną w Domaradzu, Ochotniczą Strażą Pożarną w Zawięści, Ochotniczą Strażą Pożarną w Lubnowie, Ochotniczą Strażą Pożarną w Falkowicach, Ochotniczą Strażą Pożarną w Domaradzkiej Kuźni, klubami sportowymi: KS

Orzeł w Pokoju, LZS Domaradz, Grom Zawieść, KSzach Stowarzyszenie Pokój, Kołem Związku Stowarzyszeniem Odnowy Wsi Zieleniec, Stowarzyszeniem Odnowy Wsi Krzywa Góra, Stowarzyszeniem Lokalną Grupą Działania Stobrawski Zielony Szlak, Zespołem Caritas przy Parafii Rzymskokatolickiej pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Pokoju, Zespołem Caritas przy Parafii Rzymskokatolickiej pw. Świętego Józefa Robotnika w Zawieści, Zespołem Caritas przy Parafii Rzymskokatolickiej pw. Matki Boskiej Śnieżnej w Dąbrówce Dolnej, Zespołem Caritas przy Parafii Rzymskokatolickiej pw. Św. Stanisława Biskupa i Męczennika w Fałkowicach.

2. Promowanie wolontariatu i inicjatyw pozarządowych rozwiązujących problemy społeczne Seniorów, w tym samoorganizacji się Seniorów.

3. Zmiana wizerunku Seniora w mediach lokalnych, utworzenie w „Przeglądzie” działu „Kącika Seniora”.

4. Organizacja Gminnego Biura ds. Seniorów.

5. Powołanie Gminnej Rady Seniorów.

FILAR: Bezpieczeństwo socjalne

Cel strategiczny:

Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego Seniorom

Cel strategiczny będzie realizowany poprzez cele operacyjne:

1. Pełne zdiagnozowanie przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej sytuacji socjalnej wszystkich Seniorów i aktualizacja wiedzy w tym zakresie

2. Pomoc organizacyjna dla grup nieformalnych, organizacji pozarządowych i instytucji wspomagających rzeczowo Seniorów.

3. Bieżące monitorowanie sytuacji Seniorów objętych pomocą socjalną.

4. Uwrażliwienie mieszkańców gminy na sprawy Seniorów, w szczególności samotnie mieszkających.

5. Wprowadzenie programu promocyjnego „Sklep przyjazny Seniorowi”.

6. Konsekwentne dążenie do stworzenia optymalnych warunków dla uruchomienia na terenie gminy sklepu spożywczego sieciowego.

7. Coroczny udział w programie rządowym ASOS (Rządowy Program na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014–2020).

FUNDAMENT – SENIORZY STANOWIĄ WARTOŚĆ DODANA

Dbałość o mieszkańców gminy Pokój w wieku 60+ oraz „ściągnięcie” Seniorów z innych miejscowości, co łączy się z rozwojem gminy, musi być oparte na stabilnym fundamencie wykorzystania potencjału i silnych stron gminy. Oznacza to należyte wykorzystanie posiadanych zasobów oraz znajdowanie rezerw umożliwiających wygospodarowanie środków na pokonywanie wyzwań i realizację projektów rozwojowych. Efektywność, rozumiana jako stopień spełnienia oczekiwań i zaspokojenia zidentyfikowanych potrzeb Seniorów, oznacza przede wszystkim racjonalizację zarządzania zasobami oraz podniesienie jakości usług publicznych.

Cel strategiczny:

Dostosowanie usług publicznych do wymagań oczekiwanych przez Seniorów

Cel strategiczny będzie realizowany poprzez cele operacyjne:

1. wdrożenie wysokich standardów świadczenia usług publicznych, z uwzględnieniem systemu czytelnego dla Seniorów wskaźników obejmujących całość życia w gminie;

2. promocję możliwości inwestowania w gminie Pokój w sferze usług oczekiwanych przez Seniorów.

ANALIZA SWOT

(SWOT analysis) - rodzaj analizy, mający na uwadze ocenę słabych i mocnych stron przedsięwzięcia na tle jego szans i zagrożeń rynkowych. Nazwa wywodzi się od pierwszych

liter angielskich słów Strengths (mocne strony), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse) i Threats (zagrożenia).

Analiza SWOT jest oparta na prostym schemacie klasyfikacji - wszystkie czynniki mające wpływ na bieżącą i przyszłą pozycję działalności dzieli się na:

- po pierwsze - zewnętrzne w stosunku do przedsięwzięcia i mające charakter uwarunkowań wewnętrznych,

- po drugie - wywierające negatywny wpływ na przedsięwzięcie i mające wpływ pozytywny.

Ze skrzyżowania tych dwóch podziałów powstają cztery normatywne strategie działania:

STRATEGIA AGRESYWNA/STRATEGIA KONSERWATYWNA

STRATEGIA KONKURENCYJNA/STRATEGIA DEFENSYWNA

POTENCJAŁ / MOCNE STRONY

Najważniejszymi atutami naszej gminy w sferze polityki senioralnej są:

- prężne działające koło Związku Emerytów i Rencistów, Inwalidów w Pokoju
- działające zespoły Caritas przy parafiach i w szkołach,
- pomoc organizacyjna Urzędu Gminy Pokój,
- Biuro dla Seniorów przy GOPS-ie,
- baza infrastrukturalna do rozwoju działalności Seniorów,
- położenie w obszarze nizinnym,
- położenie w obszarze chronionym (Stobrawski Park Krajobrazowy, Obszarze Chronionego Krajobrazu Lasy Turawsko-Stobrawskie),
- Szpital Rehabilitacyjny w Pokoju (pobyt dzienny),
- przystąpienie Gminy Pokój do Opolskiej Karty Rodziny ,
- posiadanie rezerw terenów inwestycyjnych / w obrocie prywatnym/ pod instytucjonalne stacjonarne formy opieki,

SŁABOŚCI:

- Słaba aktywność Seniorów w Zawiaści, Kopalinie, Lubnowie, Domaradzkiej Kuźni, Dąbrówce Dolnej.
- Pokutujący stereotyp Seniora - rolnika (obszar Parafii Rzymskokatolickiej w Dąbrówce Dolnej, Zawiaści, Kopalinie i Lubnowie, Domaradzkiej Kuźni).
- W parafiach wśród Seniorów brakuje lidera .
- Istnieją problemy w zakresie przemieszczania się transportem zorganizowanym.
- Utrudniony dostęp do badań profilaktycznych i odwiedzin osób chorych.
- Brak Domu Dziennego Pobytu na terenie powiatu namysłowskiego.
- Brak współpracy różnych instytucji świadczących pomoc dla Seniorów.
- Niewystarczająca liczba oddziałów geriatrycznych w województwie opolskim (z ofertą badań kompleksowych).
- Negatywny obraz osoby starszej w mediach.
- Niewystarczająca dostępność do lekarzy specjalistów.
- Słabe więzi rodzinne związane z migracją /emigracją zarobkową.
- Niewydolny system usług zdrowia i jego finansowanie.
- Brak możliwości umieszczenia przewlekle chorego członka rodziny na krótki okres czasu w Zakładzie opieki Leczniczej w Namysłowie, celem umożliwienia opiekunowi skorzystania z urlopu „wytchnieniowego”.
- Niewystarczająca liczba łóżek w Zakładzie Opieki Leczniczej w Namysłowie.
- Brak miejsc w Domu Pomocy Społecznej w Kamiennej .

SZANSE:

- Powstanie uzdrowiska szansą na skorzystanie ze specjalistycznych usług medycznych.
- Wskazanie pracownika jednostki organizacyjnej gminy odpowiedzialnego za kontakty z Seniorami.
- Powołanie Rady Seniorów w gminie Pokój, która będzie współpracować z organami gminy.
- Prowadzenie bazy wiedzy o rynku usług opiekuńczych pomoże skojarzyć świadczących

usługi z osobami, które chcą skorzystać z usług.

- Wdrożenie teleopieki jako metody alarmowania o potrzebie natychmiastowego udzielenia pomocy lekarskiej, ratującej zdrowie lub życie.
- Uświadomienie Seniorom potrzeby korzystania ze zdobyczych techniki w tym teleinformatyki w procesie komunikowania się, a także aktywności fizycznej.
- Podniesienie świadomości nt zagrożeń sprawności ruchowej w wieku starszym oraz szkodliwości uzależnień.
- Wdrożenie telemedycyny alternatywą na słabą dostępność do usług medycznych, w tym bieżącego kontrolowania stanu zdrowia (diabetycy, chorzy cierpiący na choroby układu krążenia).
- Wprowadzenie czeku opiekuńczego szansą na alternatywne i lepsze wykorzystanie środków Narodowego Funduszu Zdrowia na opiekę długoterminową.
- Uruchomienie serwisu usług bytowych i zdrowotnych pozwoli na zaspokojenie potrzeb schorowanych Seniorów.
- Zaspokojenie zapotrzebowania na opiekę długoterminową pozwoli pomóc rodzinom w opiece nad schorowanym Seniorem.
- Utworzenie centrum geriatry w Pokoju jedną z szans na rozwój szpitala.
- Stworzenie mobilnej opieki zdrowotnej jako alternatywy skorzystania z usługi przez osoby z utrudnionym dostępem do usług zdrowia w miejscu zamieszkania.
- Funkcjonowanie Seniora w rodzinie na poziomie równorzędnym w stosunku do innych członków sprawia, że czuje się wartościowy i potrzebny.

ZAGROŻENIA

- Niska zasobność portfela Seniora lub brak wsparcia ze strony budżetu państwa uniemożliwi skorzystanie z wielu usług, w tym podstawowych usług zdrowotnych.
- Dalsza emigracja zarobkowa Młodych obciążą Seniorów brakiem opieki, nadmiernymi obciążeniami wychowywaniem wnuków.

Na lata 2014-2020 wybieramy, jako adekwatną do wdrożenia strategię konkurencyjną **mini-maxi - słabości i szans**. Mamy przewagę słabych stron nad mocnymi, przy sprzyjaniu układu warunków zewnętrznych. Strategia polega na wykorzystywaniu tych szans przy jednoczesnym zmniejszaniu lub poprawianiu niedociągnięć wewnętrznych. Celem jest eliminowanie słabych stron (przewyciężenie słabości) oraz budowanie jej konkurencyjnej siły poprzez maksymalne wykorzystanie nadarzających się szans.

WDRAŻANIE

Tabela nr 3. Plan wdrażania Strategii z wyszczególnieniem celów operacyjnych, zadań, wskaźników rezultatów, kosztów, odpowiedzialności oraz horyzontu czasowego.

Cel operacyjny	Okres	Budżet /sposób	odpowiedzialny	Wskaźniki
-----------------------	--------------	-----------------------	-----------------------	------------------

	realizacji	realizacji		rezultatów założono wskaźnik minimalny warunkujący osiągnięcie celów Strategii
Udział w badaniach profilaktycznych finansowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia.	2014-2020	500 zł rocznie na organizację dowozu osób	Biuro ds. Seniora	ok. 100 osób rocznie skorzystało z badań
Zapewnienie wysokiej jakości usług zdrowotnych realizowanych przez Podstawową Opiekę Zdrowotną w Pokoju	2014-2020	4000 zł- organizacja dowozu dla Seniorów – niepełnosprawnych Wystąpienie do lekarzy świadczących usługi zdrowotne o przyjmowanie pacjentów w wyznaczonym dniu, którzy w okresie ferii i wakacji nie mają możliwości dojazdu autobusem do Pokoju, Rozmowy z lekarzami POZ w zakresie potrzeb Seniorów odnośnie usług zdrowotnych, w tym wizyt lekarza rodzinnego 1x w m-cu u osób przewlekle chorych, wypisywania recept na leki stale przyjmowane bez konieczności oczekiwania w	Biuro ds. Seniora	10 osób skorzystało z formy

		kolejkach		
Dostarczenie informacji w zakresie praw pacjenta i przysługujących świadczeń z Narodowego Funduszu Zdrowia.	2014-2020	100 zł rocznie utworzenie podstrony internetowej dla Seniora, w ramach serwisu internetowego gminy wydanie wkładki do „Przeglądu” w zakresie praw pacjenta i przysługujących świadczeń z Narodowego Funduszu Zdrowia, a także -zasady dofinansowania sprzętu rehabilitacyjnego, -zakresu usług pielęgniarki środowiskowej, -zasad przyznawania opieki długoterminowej, -informacji o dostępności do lekarzy specjalistów, -prawo do skorzystania z badań podstawowych	Referat Organizacyjny Urząd Gminy Pokój	Strona internetowa, wkładka 1 raz w roku
Propagowanie ruchu, sportu, zdrowego odżywiania się i zdrowego stylu życia	2014-2020	5000 zł Organizacja zajęć dla Seniorów, pogadank	GOKSIR	Co najmniej 2 imprezy, akcje rocznie
Wdrożenie teleopieki	2016	3400 zł roczna opłata eksploatacji dla 200 numerów	GOPS	Minimum 200 osób

		Przy udziale środków europejskich - szczególnie dla osób samotnie mieszkających i mających niskie dochody		
Organizacja grup wsparcia dla opiekunów Seniorów	2014-2020	Spotkanie z psychologiem 300 zł	Biuro ds. Seniora	1 spotkanie rocznie
Stwarzanie warunków do inwestycji w usługi zdrowotne, opiekuńcze, bytowe, rehabilitacyjne, uzdrowiskowe na rzecz zaspokojenia potrzeb Seniorów, zamieszkałych w gminie i przybywających do gminy	2014-2020	Promocja możliwości inwestowania w gminie w szczególności w domy opieki, w tym dzienne domy opieki, zakłady lecznictwa, w tym z zagwarantowaniem opieki wytchnieniowej, uzdrowiskowa, rehabilitacyjną, długoterminowej opieki itd. 10 000 zł	Referat Planowania i Realizacji Strategii Gminy	Oferta na stronie internetowej prospektu min. 2000 szt. przedstawienie i aktualizacja informacji w Centrum Obsługi Inwestora w Opolu, wysyłanie ofert na targi branżowe
Stworzenie punktu wymiany informacji w zakresie popytu i podaży na usługi opiekuńcze i domowe na terenie gminy.	2014-2020	500 zł Stworzenie bazy danych i aktualizacja, w tym obsługa przez pracownika GOPS	Biuro ds. Seniora	Co najmniej 10 osób skorzystało z bazy
Promowanie w prasie lokalnej dobrych wzorców układania relacji w rodzinach wielopokoleniowych.	2014-2020	Napisanie artykułów nt obopólnych korzyści z funkcjonowania Seniora w rodzinie	Referat Organizacyjny Urząd Gminy Pokój	2 artykuły rocznie
Stworzenie	2014-2020	1) Organizacja	1) Parfie	1) 1 spotkanie w

<p>skutecznych mechanizmów otwartych na inicjatywy Seniorów, czyli stałego doskonalenia i poszerzania oferty programowej jednostek organizacyjnych gminy: Szkoły Podstawowej z Oddziałem Przedszkolnym w Domaradzu, Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Pokoju, Zespołu Szkół Gimnazjalnych w Pokoju, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pokoju, jednostek kultury: Gminnej Publicznej Biblioteki w Pokoju, Gminnego Ośrodka Kultury Sportu i Rekreacji w Pokoju, realizowanej we współpracy z organizacjami pozarządowymi: kołem Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Pokoju, kołem Związku Kombatantów i Byłych Więźniów Politycznych RP w Pokoju, Ochotniczą Strażą Pożarną w Pokoju, Ochotniczą Strażą Pożarną w Domaradzu, Ochotniczą Strażą Pożarną w Zawięści, Ochotniczą Strażą Pożarną w Lubnowie, Ochotniczą Strażą Pożarną w</p>		<p>spotkań w parafiach dla rodzin z Seniorami, 200 zł 2) Organizacja zajęć, spektakli zgodnie z zapotrzebowaniem Seniorów przez GOKSIR, GPB, 1500 zł 3) Przeprowadzanie wywiadów przez uczniów z najstarszymi Seniorami, 4) Organizacja obchodzenia rocznicy urodzin najstarszych mieszkańców gminy 2000 zł 5) Uwrażliwienie dzieci i młodzieży na potrzeby Seniorów, problem starzenia się. Uczenie ich szacunku w stosunku do ludzi starszych 6) Organizacja działań pomocowych dla Seniorów</p>	<p>z gminy Pokój 2) GOKSIR, GPB 3) placówki oświatowe, koło Związku Kombatantów i Byłych Więźniów Politycznych RP w Pokoju, 4) GOPS 5) placówki oświatowe, stowarzyszenia, GOKSIR, GPB 6) Zespoły Caritas, koło PZERi I w Pokoju, GOPS</p>	<p>roku 2) 1 spektakl rocznie, 2 zajęcia rocznie angażujące w sumie 20 Seniorów 3) Co 3 lata będą przeprowadzane wywiady, które zostaną spisane, omówione z uczniami i zarchiwizowane 4) Co roku odwiedziny osób, które ukończyły 90 lat i więcej 5) Włączenie tematyki do rocznych planów pracy placówek co 3 lata 6) Organizacja 1 raz w roku wspólnej akcji pomocowej</p>
---	--	---	---	---

<p>Fałkowicach, Ochotniczą Strażą Pozarną w Domaradzkiej Kuźni, klubami sportowymi: KS Orzeł w Pokoju, LZS Domaradz, Grom Zawiść, KSzach Stowarzyszenie Pokój, Kołem Związku Stowarzyszeniem Odnowy Wsi Zieleniec, Stowarzyszeniem Odnowy Wsi Krzywa Góra, Stowarzyszeniem Lokalną Grupą Działania Stobrawski Zielony Szlak, Zespołem Caritas przy Parafii Rzymskokatolickiej pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Pokoju, Zespołem Caritas przy Parafii Rzymskokatolickiej pw. Świętego Józefa Robotnika w Zawiści, Zespołem Caritas przy Parafii Rzymskokatolickiej pw. Matki Boskiej Śnieżnej w Dąbrówce Dolnej, Zespołem Caritas przy Parafii Rzymskokatolickiej pw. Św. Stanisława Biskupa i Męczennika w Fałkowicach.</p>				
<p>Promowanie wolontariatu i inicjatyw pozarządowych</p>	<p>2014-2020</p>	<p>Spotkania mając na celu organizację stowarzyszeń</p>	<p>Biuro ds. Seniora</p>	<p>2 stowarzyszenia</p>

rozwiązujących problemy społeczne Seniorów, w tym samoorganizacji się Seniorów				
Zmiana wizerunku Seniora w mediach lokalnych, utworzenie w „Przeglądzie” działu „Kącika Seniora”.	2014-2020	Utworzenie w „Przeglądzie” działu „Kącika Seniora” z możliwością zamieszczania informacji od Seniorów	Referat Organizacyjny Urząd Gminy Pokój	w każdym wydaniu Przeglądu
Organizacja Gminnego Biura ds. Seniorów.	2014-2020	2014 r. Sformalizowanie zasad funkcjonowania Biura i jego działanie w latach następnych 1250 zł	GOPS	Funkcjonowanie Biura w godzinach pracy GOPS 10 godz. tygodniowo
Powołanie Gminnej Rady Seniorów	2014-2020	2014 r. powołanie rady, funkcjonowanie rady-obługa posiedzeń 50zł	Referat Organizacyjny Urząd Gminy Pokój	4 posiedzenia rady
Pełne zdiagnozowanie przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej sytuacji socjalnej wszystkich Seniorów i aktualizacja wiedzy w tym zakresie	2014-2020	2014 r. do maja zdiagnozowana zostanie sytuacja Seniorów, aktualizacja będzie dokonywana po roku 3000 zł	GOPS	Diagnoza sytuacji socjalnej Seniorów
Pomoc organizacyjna dla grup nieformalnych, organizacji pozarządowych i instytucji wspomagających rzeczowo Seniorów.	2014-2020	Pomoc organizacyjna (udostępnienie pomieszczeń, telefonu, komputera z drukarką) 20 zł	Referat Organizacyjny Urząd Gminy Pokój	1 raz w roku dystrybucja pomocy rzeczowej
Bieżące	2014-2020	Co miesiąc	GOPS	Raz w miesiącu

monitorowanie sytuacji Seniorów objętych pomocą socjalną.		odwiedziny pracownika socjalnego w domu Seniora 3000 zł		
Uwrażliwienie mieszkańców gminy na sprawy Seniorów, w szczególności samotnie mieszkających.	2014-2020	Informacja przekazywana przez Urząd Gminy Pokój za pomocą różnych kanałów informacyjnych 50 zł	Referat Organizacyjny Urząd Gminy Pokój	Raz w roku
Wprowadzenie programu promocyjnego „Sklep przyjazny Seniorowi”.	2014-2020	Przyznanie dla punktu handlowego tytułu „Sklep przyjazny Seniorowi”, gdy właściciel zdecyduje się na wprowadzenie promocji tylko dla osób w wieku 60+ np. w wybrane dni tygodnia zniżka 10% 200 zł	Referat Organizacyjny Urząd Gminy Pokój	Min 1 sklep
Konsekwentne dążenie do stworzenia optymalnych warunków dla uruchomienia na terenie gminy sklepu spożywczego sieciowego	2014-2020	Wysyłanie ofert inwestycyjnych do sieci handlowych, spotkania z wójtem gminy 200 zł	Referat Planowania i Realizacji Strategii Gminy	2 razy w roku
Coroczny udział w programie rządowym ASOS	2014-2020	Wsparcie finansowe projektów realizowanych przez organizacje działające w sferze pożytku publicznego w czterech	Stowarzyszenie Pokój OPP	1 projekt rocznie

		obszarach priorytetowych na rzecz osób starszych.		
Wdrożenie wysokich standardów świadczenia usług publicznych, z uwzględnieniem systemu czytelnych dla Seniorów wskaźników obejmujących całość życia w gminie;	2014-2020	Opracowanie szczegółowych zasad świadczenia usług publicznych przez gminę i jej jednostki 500 zł	Referat Organizacyjny Urząd Gminy Pokój	Księga usług publicznych
Promocja możliwości inwestowania w gminie Pokój w sferze usług oczekiwanych przez Seniorów.	2014-2020	Przekazywanie informacji do Powiatowego Urzędu Pracy w Namysłowie, Wojewódzkiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, Lokalnej Grupy Działania Stobrawski Zielony Szlak, Opolskiego Centrum Rozwoju Gospodarczego, Izby Gospodarczej w Opolu nt zapotrzebowania na usługi 50 zł	Biuro ds. Seniora	Raz na kwartał

Podane koszty zostaną wyodrębnione w planach finansowych jednostek.

SYSTEM ZARZĄDZANIA STRATEGIĄ

Dla celów operacyjnych określone zostaną konkretne wskaźniki pozwalające na bieżące monitorowanie realizacji Strategii. Ponadto wskazane zostaną potencjalne zagrożenia jej realizacji, co pozwoli na pełne przygotowanie do wdrażania systemu. Monitoring powiązany z weryfikującym systemem ewaluacji Strategii będzie miał wymiar dwuletni.